

KURYER LITEWSKI

w WILNIE we SRODĘ DNIA 8 WRZESNIA V. S. 1815 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Wilno, dnia 8 września

W przeszłą niedzielę, dnia 5. t. m. obchodzono tu z przyzwoitą uroczystością imieniny Najjaśniejszej Cesarzowej Jęymosci, *Elżbiety Alex-jewny*. Zrana w kościołach odprawiono się nabożeństwo i śpiewane było *Te Dum*. Wpółnoc zasyłanych do nieba modłów, dały się słyszeć wielokrotnie z dala wystrzały. Wieczorem miasto całe było oświecone.

Z gazety petersburskiej, *Poczta Północna* donosimy, z *Petersburga*, dnia 28 sierpnia: „Szlachta powiatu *starodubowskiego*, za powrotem w roku 1814 do domów w wojownikow, którzy byli w uzbrojeniu, złożyła na rzecz inwalidow rubli 1820 kop. 79; a teraz pieniądze te, przez ręce JW. Cywilnego Gubernatora *Czernichowskiego*, przesłane zostały do O. Zarządzającego ministerjum wojskowem, *Xiażęcia Gerczakowa*, który odesłał je, stosownie do ich przeznaczenia

Od d. 28 czerwca do d. 20 sierpnia przybyło z morza do portu *narewskiego*, 16 okrętow kupieckich. W liczbie tej rossyjskich 5, angielskich 4, norwęski 1, hollenderskich 5, lubecki 1; 12 z nich było z ballastem, a 4 z różnemi towarami. Z tegoż portu wyszło 21 okrętow kupieckich: rossyjskich 8, angielskich 6, duński 1, norwęski 1, hollenderskich 5 wszystkie z brzoszczynami, deskami, drzewem opałowem, z rdziami, lnem, rohożami, i t. d.

JW. Jenerał Adjutant Jego Cesarskiej Mości, minister policyi, *B. Iasow*, w przejeździe swym z *Petersburga* do głównej kwatery, przybył do *Niawy* d. 20 sierpnia o godzinie 11tej przed południem; i po odmianie koni w dalszą wyjechał podróż

Stats - Dama NN. Cesarzowych, *Natalia Xiężna Golicynowa*, d. 13 sierpnia do *Witebska* przybyła, a nazajutrz w dalszą wyjechała drogę

JW. Radzca tajny, Senator, *Theils*, d. 13 sierpnia z *Tarnopola* przez *Brześć* przejeżdżał, a d. 15 przybył do *Białego Stoku*.

Mieszkańcy powiatowego miasta *Kamyszyna* (gub. *Saratow*) troskliwi o pożytki wynikające z edukacyi młodzi, za staraniem miejscowej zwierzchności i Głowy miasta, *Koszkina*, założyli u siebie szkołę parafijalną, którą pożądané obiecuje skutki. JW. Gubernator Cywilny, stosownie do ządania mieszkańców, przeznaczył corocznie 500 rubli na ten pożyteczny zakład. Szkołę tę po jej, za pozwoleniem Uniwersytetu *Kazańskiego*, przez Dyrektora szkół otwarzeniu, umieszczono w domu mieskiego Głowy, któremu powierzono urząd honorowego jej dozorca. Z tej okoliczności Głowa *P. Koszkin* dawał u siebie obiad dla szlachty i kupiectwa. Zgromadzenie zapisało 605 rubli na rzecz szkoły. JW. Gubernator cywilny o tak chwa-

lebnym czynie mieszkańców miasta *Kamyszyna* uwiadomił inné miasta sw jej gubernij, zachęcając do ich naśladowania. Zachęcenie to pożądané wydało skutek; obywatele miasta *Carucyna* oświadczyli życzenie, podobnyż u siebie mieć zakład: a JW. Gubernator uczynił rozporządzenie, około zrobienia potrzebnych do tego celu przygowań.

W *Ostrogu*, mieście gubernii *wolynskiej*, w miesiącu lipcu, uczniowie duchownego seminarjum wydali popis z branych w szkole tej nauk, w obecnosci Przewielebniejszego *Stefana*, Biskupa *wolynskiego* i *żytomierskiego*, oraz licznie zgromadzonych gości. Z nauk teologicznych i filozoficznych examinował sam JW. Biskup; drudzy goście z innych nauk zadawali pytania. Miané były mowy, czytano dyssertacye: uczniowie też czytali różne ćwiczenia własnej roboty w wolnej i związanej mowie: nakoniec JW. Biskup krótką miał przemowę. W ogulności postęпки uczniow usprawiedliwiły oczekiwanie zwierzchności, o ich ukształcenie troskliwej.

Dnia 5 sierpnia o godzinie 4 z południa w *Białym Stoku* była straszliwa burza, którą mnóstwo drzew wielkich z korzenia wyłamała, powyracała parkany, razem z tą burzą padał deszcz nader wielki z gradem, ustawicznym grzmiotem i piorunami.

W drukarni *P. Pluchart* wyszło tłumaczenie na język rossyjski obok z tekstem francuskim *powieści i bajek Fenelona*, podług ostatniego we *Francyi* wydania. Dziennik, *Syn Ojczyzny*, takie o tém tłumaczeniu zawiera zdanie: „tłumaczenie rossyjskie jest dobre, chociaż w wielu miejscach zbyt cenne o wierność staranie, czyni je niejako niewolniczem; a umieszczony obok tłumaczenia, text oryginału, staje się czytelnikowi powodem do mimowolnego obwiniania tłumacza.”

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA

Gazeta Korrespondenta hamburskiego zawiera, z *Paryża*, pod d. 22 sierpnia: „Półkownik *Labeboyere* był tak pięknej urody, iż go *Adonissem* paryżkim nazywano. W czasie publicznego odbywania się sprawy jego, obecnych było wiele Dam, które się łzami zalewały, mianowicie Panna *Bourgoyne*, znamienita aktorka teatru francuskiego. — Gazety tutejsze donoszą z *Chambéry*, że we trzech departamentach pogranicznych przygotowano 100,000 racyy dla wojsk austriackich, które przez górę *Cenis* do *Włoch* powracać mają. — Według jednej z gazet naszych, Marszałek *Davoust* znajduje się w liczbie kandydatów do Izby Deputowanych. — Wyrok skazujący na śmierć *Labeboyera*, wydrukowany i po rogach ulic paryżkich był przybity.

Paryż, dnia 24 sierpnia. Paryż wystawuje teraz szczególniejszy obraz. Zadziwia widok licznych wojsk sprzymierzonych i przepysznych gwardy rossyjskiej, pruskiej i węgierskiej; wielka licz-

ba cudzoziemców ze wszystkich krajów, przepych, w pojazdach, przesadzanie się w zbytkach; ulice napelnione tłumem ludu, a wpośród tego zatoczono działa na mostach i innych publicznych placach. Paryż znosi wprawdzie ciężary, do których nie był przyzwyczajony; ale też wielkie pieniądze w nim krążą; dla wielu zaś kupców paryżskich są teraz nader pożądane czasy. — Komory francuskie przywrócone są znowu na granicach królestwa. — Stan oblężenia wielu twierdz naszych podniesiony został. — Xiążę i Xiężna Angouleme przybyli do Bordeaux, gdzie ich z największą uroczystością przyjmowano. Xiążę prezydować będzie w kolegium obierczem. — Kollegium obiercze departamentu Sekwany, utworzone zostało dnia wczorajszego przez Monsieur, który stosowną do tej okoliczności miał mowę. Póki odbywać się będą zgromadzenia obiercze, dawać będzie Monsieur codziennie wielkie obiady, na których się zawsze 50 głosujących z departamentu Sekwany znajduje. Zebranie się obu Izb ma nastąpić d. 10 września. — Na opędzenie licznych potrzeb, pozwolono Paryżowi podwyższyć podatki poziemny, akcyzynny i inne — Marszałek Ney trzy razy już sądownie był słuchanym. P. Durbach, który należy do liczby 38 osób, mających zostawać pod szczególniejszym dozorem, udał się do Cieplie (Teplitz). — Do dnia 15 września, baterie nadbrzeżne rozbrojone, a zapasy artyleryczne do magazynów oddane być mają. Poczem artyleria nadbrzeżna rozpuszczoną zostanie. — Regiment piechoty rosyjskiej, którego właścicielem jest Król Pruski, pełni teraz służbę przy tym Monarsze i Xiążętach domu jego. Regiment angielski odbywa służbę w pałacu, w którym mieszka N. Cesarz Alexander. — Podług Monitora, nie mogła rejencya Portugalska oświadczyć prędkiej wysłania woysk, póki nie nadejdzie zezwolenie na to z Brazylii od Xięcia Rejenta. Prędkie więc tylko ukończenie wyprawy, nie pozwoliło jedynie woyskom portugalskim, iżby się nową okryły chwałą pod znamienitym Naczelnikiem, który tyle już razy do zwycięztwa je prowadził. Ratyfikacya obowiązków, które przyjęte były w Więdnii przez Pełnomocników portugalskich, nie prędkiej, aż w 5 lub 6 miesięcy po podpisaniu traktatu, z Brazylii dóysć może. — Labedoyere był majątnym człowiekiem, i często własne pieniądze między żołnierzy rozdzielał, za co też do niego mocno przywiązani byli. — Jenerałowi Excelmans pozwolono mieszkać w Riem. — W Departamencie Północnym, który bardzo się dobrze sprawował, nie wiele teraz kwateruje woysk sprzymierzonych. — Z muzeów naszych zabierają teraz cudze manuskrypta i inne osobliwości, które się w nich dotąd znajdowały. — Mówią, że gwardye narodowe na nowo organizowane będą. W Limoges zebrano się wiele woysk francuzkich; znajdowało się także w tém miejscu do 300 dział. — Jenerałowi Rapp posłano na rachunek opłaty woysk jego 400,000 fr. — Angielskie i hanowerskie woyska, które w blizkich okolicach Paryża obozują, często pod bronią nocą przepędzać musiały; spokojność jednak, mimo wszelkich spisków, jakie być mogły, nigdy zaburzona nie była. — Zapewniają, że dla utrzymania spokojności, 300,000 ludzi woysk sprzymierzonych, prócz woysk nad granicą stojących, przez dwa lata we Francyi zostawać będą, i że wiele twierdz pogranicznych tymczasowie przez gwardye miejskie osadzone i zniesione zostaną. — Prefekci nie

mogą teraz być obieranymi na deputowanych Izby: gdyż są potrzebni dla sprawowania urzędów swoich.

Auxerre, d. 23 sierpnia.

Dnia wczorajszego, w Kollegium obierczem departamentu Tonne, wybrano z powszechnem ukontentowaniem następujące osoby na Członków Izby Deputowanych: P. Bourrienne, Radcę Stanu, prezydenta Kollegium; Hrabiego Laurencieu, Mera miasta Sens; Hay, Radcę Prefektury; Raubot, Mera miasta Avallon. — Jenerał Desfourneaux miał 37 głosów, Dumoulard 8, a Marszałek Davoust tylko jeden głos.

Bajona, dnia 17 sierpnia.

Ludzie niespokojni roznieśli tu pogłoskę, że Hiszpani wkroczyli w różnych punktach do kraju francuzkiego, i że wkrótce do naszych okolic weyda. Gdy Dowódzca nasz udał się, z tego powodu, do Jenerała hiszpańskiego, Hrabi Abisval, ten mu oświadczył na piśmie, że wszystkie podobne pogłoski są bez zasady, z dodaniem, że, jeźliby kiedy okoliczności zmusiły N. Króla Jmci hiszpańskiego, do wprowadzenia woysk na ziemię francuzką, stałoby się to zapewne tylko, dla usłużenia sprawie Burbonów, którą Król za swoją uważa.

Tuluza, dnia 17 sierpnia.

Zawczora wieczorem, o godzinie 10, okropny zdarzył się tu wypadek. Jenerał Ramel, Dowódzca departamentu wyższej Garony, był na wieczery u jednego z przyjaciół swoich, i powracał do domu. Kilka osób, które mu towarzyszyły, ostrzegaly go, że na niego zasadzka miała być zrobiona. Zaledwo pod dom swój przyszedł, dał się słyszeć krzyk: „Zguba Jenerałowi Ramel! „Ten ukazał się ze szpadą w ręku, mówiąc: „Czegoż żądacie od Jenerała Ramel? Oto on jest. „Atoli w tej chwili przywalił go tłum rozruchanego pospólstwa, zadał mu 30 razy ostrzem pałaszow i bagnetów, a wystrzał karabinowy wpół go przeszył. Jeszcze mu tyle siły zostało, że się mógł udadź pod dach pewnego domu, gdzie się był w słomie ukrył. Ale doscigli go zabójcy, ścignęli z łózka, na którym później był położony, wykluli oko, odcieśli nos i zadali mu więcej 80 ran; poczem wkrótce żyć przestał. Jenerał Ramel był wielkim przyjacielem Pichegru, i pierwszy on zatknął białą chorągiew w Tuluzie. Rozumieją, że mordercy jego są ludzie należący do korpusów ochotniczych, niechący zaprzestać bezprawioów, na które, Jenerał Ramel pozwolił niechciał. W buntowniczych tych rozruchach zginęło 6 ludzi, a 13 raniono. Dawniejszy mer naszego miasta zmuszony był także ratować się ucieczką od zawziętości pospólstwa.

W gazecie berlińskiej czytamy z Paryża pod 26 sierpnia: „Z powodu imienin N. Pana, NN. Cesarze Rosyjski i Austryacki, Król Pruski, WW. Xiążęta Rosyjscy, synowie i synowcowie Króla Pruskiego, z innymi Xiążętami, z licznym orszakem WW. Urzędników i Jenerałów głównych swoich sztabów udali się dnia wczorajszego konno, od strony ogrodowej, do Tuyleryów. Król wyszedł z pokojów na przyjęcie cudzoziemskich Monarchów. Wszyscy Monarchowie weszli do wielkiej sali, uściskali się, i wprowadzeni zostali przez Króla do pierwszego, a ztamtąd do drugiego wewnętrznego gabinetu, gdzie NN. Panowie blisko kwadransą zabawili.

W wigilię wczorayszego dnia, *s. Ludwika* lud ustawicznie się zgromadzał na terrassie pod *Tuyleryami*. Król, ile się razy w oknie ukazał, witany był okrzykami radości. Za zbliżaniem się nocy zwiększała się ciżba w ogrodzie. Illuminacya, stosownie do okoliczności, oszczędnie była urządzona. Prócz pieśni narodowych, grała muzyka na terrassach dawniejsze uwertury, &c. Król ukazał się i dość długo zabawił na balkonie, gdzie go radosnymi okrzykami witano. — Prelekt policyi, *Chabrol*, ogłosił dniem w przód, że obywatele *Paryża* imieniny *Ludwika Pożądanego* (d. 25go) w sercach swoich, i stosownie do okoliczności, w domowym zaciszu obchodzić mają. Jednakże dnia 25go wieczorem miasto oświecone było.

Wczora, po mszy, dawał N. Pan nadzwyczajną audyencyą cudzoziemskim Ministrom i Posłom. Xiążę *Talleyrand* dawał wielki obiad na 80 osób. Następujące dwa toasty wzniesione były: 1) *Króla*, 2) *Monarchów*, którzy, widząc wszystkie obecne niebezpieczeństwa i przewidując wszystkie przyszłe potrzeby, potoczyli się, dla zachowania Europy od zepsucia obyczajów, zagładzenia wszędzie zarodków rewolucy, i wytłumienia ducha zaboborów.

Zapewniają, że Monarchowie sprzymierzeni, opuszczą *Paryż* pierwszych dni października. Cesarz Austriacki wcześniej wyjedzie. — O wyjeździe Xięcia *Orleanu* donosi *Monitor* w sposobie następnym: „Xiążę *Jmé Orleanu*, siadł d. 19 t. m. na okręt w *Boulogne*, w celu pływienia do *Anglii*. — *P. Blacas*, mianowany Członek Izby Parów, powraca z *Anglii*. — Marszałek *Ney* ma być stawiony przed kommisją z Marszałków złożoną. Wymieniają już, jako sędziów jego, Marszałków *Massenę* i *Augereau*.

Wyrok Królewski przepisuje nowe urządzenie Rady stanu. Ma się składać z pięciu wydziałów: prawodawczego, sprawiedliwości, dochodów, spraw wewnętrznych i handlu, marynarki i osad. Załączone wyszczególnienie mianuje 29 Radzców stanu do służby zwyczajnej; 22 do nadzwyczajnej, i 22 Radzców stanu honorowych; daley, 26 Referendarzów zwyczajnej, a 60 nadzwyczajnej służby. Każdy wydział czyli *sekcya* składa się z 6, lub 7 Radzców stanu i 6, lub 8 Referendarzów. Między Radzcami znajdują się: *Simeon*, *Reinhard*, *Portalis*, *Molé*, *Laboullerie*, *d'Hoterive*, *Dégérando*, *Cuvier*, *Bourrienne*, *Begoun*, *Berenger*.

Podług gazet naszych, zaczynają żołnierze francuscy prowadzić życie pobożne. Chorzy i ranieni w szpitalu *Val de Grace* prosili o książki do nabożeństwa. We wszystkich szpitalach i lazaretach będą założone małe zbiory ksiąg do modlenia się i dzieł pobożnych. Jenerał *Dessoles* z wielą grenadyerami gwardyi narodowej, przystępował temi dniami do komunii s.

Gazety paryżkie donoszą, że na placu *Carrousel*, około tak nazwaney bramy tryumfalnej wielkiego wojska, postawiono rusztowania, dla porobienia niektórych odmian na tym pomniku dumy *Bonapartego*. Litery N. mają być zbite, a wyobrażający go płaskorzeźb, który się na sklepieniu znajduje, zostanie zniszczony.

Francuzi zajęci są teraz wybieraniem członków do nowego ciała prawodawczego, które się ma zgromadzić na dzień 15 września. Rząd użyje wszelkimi sposobami, dać przewagę w zgro-

dzeniu tém, stronnikom swoim; jednakże w niektórych miejscach duch mieszkańców tak jest nieprzychylny, że przynajmniej trzecia albo czwarta część składać się może z przyjaciół wolności i rewolucjonistów. Cała *Normandya*, która dawniej najmocniejszym rojalizmem tchnąć się zdawała, teraz, nad spodziewanie, zupełnie się przeciwnie okazuje. Dzień 15 sierpnia, który w *Paryżu* zupełnie był spokojny, w *Normandyi* i po części w *Bretanii* nie bez zaburzenia przeszedł, tak, że w wielu miejscach wojska pruskie mocno się na baczności mieć musiały. Jednak bardzoby się mylił, kto by z tego wnosił, że ludzie, którzy wołają: *Niech żyje Cesarz!*, są także stronnikami *Bonapartego*; okrzyk ten niczem więcej nie jest, tylko głosem uporu przeciwko panującemu systematowi, na co lud innego wyrażenia jeszcze nie znalazł.

Chociaż gazety tutejsze piszą o wielkiej spokojności i porządku za *Loarą*; wiadomo jednak z listów prywatnych, że wszystkie tam władze administracyjne zupełnie są strzymane, i żadne nie wchodzą podatki. Xiążę i Xiężna *Angouleme* odprawują podróż z mocną eskortą.

Srodki bezpieczeństwa podwójone teraz zostały przez wzmocnienie wojsk w *Paryżu*, i przez zatoczenie na wszystkie bulwary w około *Paryża*, do 600 dział. — Gdy baraki, w których dotąd obozowały wojska hannowerskie, stały się pastwą płomieni, wojska te od owego czasu stoją na kwaterach u mieszkańców. Oficerowie otrzymują na stoł pieniądze — Pruski Jenerał *Ziethen* ma główną kwaterę w *Evreux*, w *Normandyi*. — Pewny Nauczyciel języka niemieckiego ofiaruje *Paryż* swoim usługi swoje i ogłasza to przez pisma publiczne. Francuzki jeden Oficer, w *Berlinie* roku 1807, mienił język niemiecki, językiem do rozmowy tylko z końmi służącym. — Xiążę i Xiężna *Angouleme* przybyli dnia 18 do *Bordeaux*. Sposób jakim ich przyymowano wszelkie opisanie przechodzi.

ANGLIA.

Gazeta *Korrespondenta Warszawskiego*, pod dniem 21 sierpnia z *Londynu*, wyraża w té słowa: „Udzielamy, mówi gazeta berlińska *Haudego* i *Szpenera*, z urzędowego źródła czytelnikom naszym sposób, w jakim z *Bonapartym* postępować będą:

„List Ministra wojny Lorda *Bathurst*, do Lorda *Admiralicy*,

z *Downigstrat* dnia 30 lipca.

„Milordowie! życzeniem jest mojem, abyście JWW Panowie chcieli udzielić kopią załącz nego tu pisma Kontr Admiratowi *Cockburn*; ma ona służyć mu za instrukcyą postępowania z Jenerałem *Bonaparte*, jak długo tenże pod dozorem jego zostawać będzie.

„Xiążę Rejent, dając officerom angielskim tak ważne zlecenie, uznaje, że nie potrzebną jest rzeczą dać im poznać mocne swoje życzenie: iżby w pilnowaniu nie używać wcale większej surowości nad tę, którą uznają za konieczną dla dopełnienia wiernie obowiązków, o których tak Admirat, iakoteż wielkorządca wyspy s. *Heleny*, nigdy zapominać nie powinni; a temi: jest zupełnie bezpieczne strzeżenie osoby Jenerała *Bonapartego*.

„Wszystko, co nie sprzeciwiać się temu wielkiemu celowi, jako względność dozwoloném być może, będzie, o czém Jego Królewiczowska Mość, Xiążę Rejent, bynajmniej nie powątpiwa, bez trudności, Jenerałowi *Bonapartemu* dozwolo-

ne. Spuszcza się nadto Xiaże Rejent na znaną gorliwość i stały charakter Pana *Jerzego Cockburn*, iż tenże nie da się, nieprzezornym sposobem, skłonić do zaniechania swej powinności.

(podpisano) *Bathurst*.

Instrukcja.

Gdy Jenerał *Bonaparté* opuści okręt *Bellerophon*, dla udania się na *Northumberland*, będzie to nayst sowniejsza dla Admirala *Cockburn* pora do przejrzenia taborów, które ten Jenerał zabiera z sobą.

Admirał dozwoli, aby wszelkie tabory, wino i żywność, które Jenerał wziął z sobą, na pokład okrętu *Northumberland* zabranemi zostały. Do taborów należy i serwis stołowy, jeżeli nie jest tak drogi, żeby go raczy za artykuł, mogący być zmieniony w gotowe pieniądze, aniżeli rzeczy do użytku przeznaczone, uważać można.

Jego pieniądze, klejnoty i rzeczy zdołne do sprzedaży (a zatém i wexle), jakiegokolwiek bądź rodzaju, muszą być wydane, a Admirał oświadczy Jenerałowi, że W. Brytania nie ma wcale zamiaru pozbawienia go jego własności, lecz że chce zająć się zawiaduwaniem oneyże dla przeszkodzenia, aby jej nie użył za środki dla ułatwienia sobie ucieczki.

Przejrzenie ma nastąpić w obecności osoby, od *Bonapartégo* przeznaczoney; spis zatrzymanych rzeczy podpisany będzie od teyże osoby, i od Kontr Admirala, lub od tego, komu ułożenie spisu poruczonym będzie. Procent lub kapitał (w miarę wartości jego majątku) mają być na utrzymanie jego obracane, i w tym względzie główne zarządzanie do niego należeć będzie. Dla tego, od czasu do czasu, może oznajmiać życzenie swoje Admirałowi aż do przybycia Wielkorządcy, a potém temuz; jeżeli nie będzie nie do zarzucenia przeciw jego żądaniu, może Admirał lub Wielkorządca dać w tej mierze rozkazy, a wydatki, przez zapisy na skarb J. K. Mosci, zapłacone zostaną.

Na wypadek śmierci, może przez ostateczny woli zeznanie, zarządzić swoim majątkiem, i być pewnym, że testament jego święcie dochowanym zostanie. — Ze zaś może by usiłowano, część majątku jego udadź za własność osob jego dworu, przeto oświadczyć należy, że majątek towarzyszących mu osób, tym samym, co jego, ulega prawidłom.

Zarządzanie wojskiem, przeznaczonem do strzeżenia jego, zostawione będzie Wielkorządcy, ten zaś otrzymał zlecenie w wypadku, o którym poniżej mowa, stosować się do woli Admirala.

Jenerałowi powinien ciągle towarzyszyć officer od Admirala, a wrazie potrzeby od Wielkorządcy wyznaczony. Gdy dozwolą Jenerałowi wysiść za obwód gdzie są rozstawione straż, wtenczas przynajmniej jeden żołnierz służbowy musi towarzyszyć officerowi.

Gdy okręty przybędą, i iak długo widzieć je można, Jenerał ograniczony będzie na zakres, w którym rozstawione są straż (*). Jego towarzysze na wyspie *s. Heleny*, są w tym czasie poddani pod te same przepisy, i muszą przy nim pozostać. W innych czasach zostawionem jest

(*) Okręty kupieckie Indyy zachodnich, które odwiedzają zwykle wyspę *s. Heleny*, zawijają tam nayeściej flotami w zwykłych porach roku, płynąc tam lub nazad.

przekonaniu Admirala lub Wielkorządcy, czynić względem nich potrzebne rozporządzenia.

Należy donieść Jenerałowi, że gdyby pokusił się o ucieczkę, wtenczas w ciasnym miejscu zamkniętym zostanie, jego towarzyszom należy niemniej zapowiedzieć; że za powziętem przekonaniem, iż knują spisek dla ułatwienia Jenerałowi ucieczki, od niego oddzieleni, i w ciasnym miejscu zamknięci zostaną.

Wszystkie do Jenerala lub dworu jego przychodzące listy, będą wręczane Admiralowi lub Wielkorządcy, który je wprzód przeczyta, nim podług adresu oddadź każę. Podobnym prawidłom ulegają listy, do Jenerala lub dworu jego pisane. Żaden list, który nie przez Sekretarza stanu dostaje się na wyspę *s. Heleny*, nie może być Jenerałowi lub dworowi jego udzielony, skoro jest pisany od osoby nie mieszkającej na tej samej wyspie. Wszystkie ich listy do osób tamże niezamieszkałych, muszą odchodzić pod adresem Sekretarza stanu.

Oświadczyć należy Jenerałowi wyraźnie, że Wielkorządca i Admirał mają rozkazy, przesyłać J. K. W., wszystkie życzenia i przełożenia, któreby Jenerał chciał zanosić do niego i w tym względzie nie potrzebują żadney zachowywać ostrożności, lecz papier, na którym toż żądanie lub przełożenie napisanym będzie, powinien im być odtwórzony, aby łatwo obadwaj przeczytać i swoje w tej mierze uwagi dodać mogli.

Aż do przybycia nowego Wielkorządcy, Admirał musi być uważanym, jako jedynie odpowiedzialny za osobę Jenerala *Bonapartégo*, a Rząd nie powątpiwa bynajmniej o tém, że terazniejszy Wielkorządca, wspólnie w tej mierze z Admiralem działać będzie. Admirał mocen jest zatrzymać Jenerala na okręcie, lub go wsadzić znowu na niego, skoro się przekona, iż nie może mieć innym sposobem rękąmi bezpieczeństwa za jego osobę.

Skoro Admirał przybędzie na wyspę *s. Heleny*, na przełożenie jego Wielkorządca przedsięwzięcie natychmiast potrzebne środki, dla odesłania do Anglii, przylądku dobrej nadziei, lub do Indyi, podług okoliczności, officerów lub inne osoby będące na wyspie *s. Heleny*, których oddalenie Admirał, z powodu, iż są obcemi, lub też dla ich charakteru i sposobu myślenia uzna za potrzebne.

Gdyby, na wyspie mieli znajdować się obcy, których tam pobyt zdawałby się mieć w zamiarze, ułatwienie ucieczki Jenerałowi, tych z wyspy oddalić bezwzględnie należy. — Całe brzegi wyspy, okręty i czółna odwiedzające takową, będą pod dozorem Admirala. On wskaże miejsca, w których czółna przybijać dołądu mogą, a Wielkorządca wyśle stosowne straż, tam, gdzie Admirał uzna tego potrzebę. — Admirał czuwać będzie pilnie nad każdym przybyciem lub oddaleniem się okrętu, dla przeszkodzenia wszelkim innym związkom z brzegami, nad te, których on sam dozwoli.

Wydany będzie rozkaz dla przeszkodzenia, aby po pewnym przeciągu czasu, żaden obcy lub handlowy okręt, nie zawiał już do wyspy *s. Heleny*. — Gdyby Jenerał miał popaść w zagrażającą chorobę, wtedy Admirał i Wielkorządca wyznaczą, każdy jednego lekarza, ufnosć ich posiadającego, którzy czuwać będą nad zdrowiem Jenerala, wspólnie z jego lekarzem; polecą oni jak najmocniej tymże lekarzom dawać codziennie sprawę o stanie zdrowia jego. Na wypadek śmierci, Admirał rozkaże zwłoki jego zawieść do Anglii.

Dan w Wydziale wojennym dnia 30 lipca 1815.

DODATEK

AKTA KONGRESSU WIEDENSKIEGO.

(z Gazety petersburskiej, le Conservateur Impartial — Ciąg dalszy.)

Ustąpienia, mające się uczynić dla Xiążęcia Oldenburskiego.

33. N. K. J. Brytanii Wielkiej i Hanoweru, w celu przyłożenia się do chęci N. K. Jmci Pruskiego, aby dać przyzwoity obwód dla terytorium Xiążęcia Jmci Oldenburskiego, przyrzeka ustąpić dla J. X. Mości obręb ziemi, mający ludności pięć tysięcy mieszkańców.

Wielki Xiążę Oldenburski

34. Xiążę Jmci Holsztyńsko Oldenburski przyymie tytuł Wielkiego Xiążęcia Oldenburskiego.

Wielcy Xiążęta Mecklemburg Schwerin i Strelitz.

35. J. X. M. Xiążęta Mecklemburg - Schwerin i Mecklemburg Strelitz wezmą tytuł Wielkich Xiążąt Mecklemburg Schwerin i Strelitz.

Wielki Xiążę Sasko - Weymarski.

36. J. X. M. Xiążę Sasko - Weymarski wezmie tytuł Wielkiego Xiążęcia Weymarskiego.

Ustąpienia Prus dla Wielkiego Xiążęcia Sasko - Weymarskiego.

37. N. K. J. Pruski ustąpi z masy państw swoich, tych które są uznane przez niniejszy traktat, dla J. X. M. Wielkiego Xiążęcia Sasko - Weymarskiego, obręby ludności pięćdziesiąt tysięcy mieszkańców mającej, albo stykającej się, albo sąsiadującej z Wielkim Xięstwem Weymarskim.

N. K. J. Pruski obowiązując się również ustąpić dla J. X. M. w części Xięstwa Fuldeyskiego, która jemu oddana była, na mocy tychże warunków, powiaty dwadzieście siedm tysięcy ludności mieszkańców mającej.

J. X. M. Wielki Xiążę Weymarski posiadać będzie pomienione obręby w zupełnej udzielnosci i własności, i przyłączy je na wieczne czasy do państw swoich teraźniejszych.

Dalsze oznaczenie krajów, które mają być ustąpione dla Wielkiego Xiążęcia Weymarskiego.

38. Powiaty i terytoria, które mają być ustąpione dla J. X. M. Wielkiego Xiążęcia Sasko - Weymarskiego, na mocy niniejszego artykułu, oznaczone będą przez szczególną konwencją, a N. K. J. Pruski obowiązując się zawrzeć takową konwencją, i oddać dla J. X. M., przewidziane powiaty i terytoria w przeciągu dwóch lat, licząc od dnia wymiany ratyfikacyi traktatu, zawartego w Wiedniu d. 1 czerwca 1815, między N. K. J. Pruskim, a J. X. M. Wielkim Xiążęciem Weymarskim.

Posiadłości, które bezpośrednio oddane być mają.

39. N. K. J. Pruski ustępuje także, od niniejszego momentu, i obiecuje oddać dla J. X. M. w przeciągu piętnastu dni, licząc od dnia podpisu rzeczono-go traktatu, powiaty i terytoria, poniżej wyrażone, a mianowicie:

Dobra Blankenhain z zastrzeżeniem, iż woytowstwo Wandersleben, do Unter - Gleichen należące, nie będzie zgola objęte w tém odstąpieniu.

Dobra niższe (Niedere Herschaft), Kranichfeld, komanderye zakonu teutońskiego Zwactzen - Lebesien i Liebstaedt, ze swojemi dochodami z dominiów, które, czyniąc część woytowstwa Eckartsberga, zachodzą wkleślościami do terytorium Sasko - Weymarskiego, równie, jak wszystkie inne wkleślości w Xięstwie Weymarskim leżące, a należące do rzeczono-go woytowstwa; woytowstwo Tausenbourg, wyjąwszy Droi-zen, Horschen, Wethabourg, Wetterscheid, i Moel-lacheig, które dla Prus zostaną.

Wies Remsla, tudzież wioski Klein - Brembach i Berllstedt, wkleślościami zachodzące do Xięstwa Weymarskiego, a należące do terytorium Erfurtskie-go.

Własności wioski Bischoffsroda i Probsteizella, wkleślościami zachodzące do terytorium Eisenach-skiego, należące już do państw J. X. M., Wielkiego Xiążęcia.

Ludność tych różnych powiatów, weydzie do ludności pięćdziesięciu tysięcy dusz, zapewnionej dla Wielkiego Xiążęcia Jmci, przez artykuł trzydziesty, siódmy, i z nich potrącona będzie.

Ustąpienie dla Prus byłego departamentu Fuldeyskiego.

40. Departament Fuldeyski, z terytoriami staro-dawney szlachty bezśredniej, które są teraz zajęte pod tymczasową administracyą tegoż departamentu, mianowicie: Mansbach, Buchenau, Werda, Lengs-feld, z wyjątkiem jednak woytowstw i ziem następu-jących, a mianowicie: woytowstw Hammelbourg z Thul-bą i Salek, Bruckenau z Morsen, Saalmünster z Ur-zel i Sonnerz, z części woytowstwa Biberstein, które zawiera wsi, Basten, Brand, Dieles, Fin-dlos, Liebharss, Melperz, Ober - Bernhart, Saif-fertz, i Thaiden, tudzież z dominium Holzkirchen, wkleśle zachodzące do Xięstwa Wirzburskiego, u-stąpione są dla N. K. J. Pruskiego, i posiadanie ich będzie mu oddane w przeciągu trzech tygodni, li-cząc od dnia 1 czerwca teraźniejszego roku.

N. K. J. Pruski przyrzeka przyjąć na siebie, w stosunku do części przypadającej dla niego z ni-niejszego artykułu, wszystkie obowiązki, jakie wszyscy nowi posiadacze byłego Wielkiego Xięstwa Frankfortskiego dopełnić będą pow nni, i przeniesie ten obowiązek na Monarchów, z którymi K. J. czy-niłby zamiany, albo ustąpienia tych powiatów i ter-rytoryów departamentu Fuldeyskiego.

Dominium Xięstwa Fuldeyskiego.

41. Gdy dominia Xięstwa Fuldeyskiego i hrab-stwa Hanauskiego rozprz dane zostały, a nabywcy nie uscili się dotąd z należney opłaty, będzie więc mianowana przez Monarchów, pod których panowa-nie przechodzą rzeczono kraje, Komissya, dla urzą-dzenia w sposób jednaki, wszystkiego, co się do tej rzeczy ściera, i dla postanowienia prawa względem odwołań dla nabywców przerzeczonych dominiów. Komissya ta szczególniej względem będzie miała na traktat, zawarty dnia 2 grudnia 1813 roku we Frank-forcie, między Mocarstwami sprzymierzonymi, a Xią-żęciem Elektorem Heskim, oraz stanowi się zasada, iż, jeżeliby sprzedaż dominiów nie była utrzymaną, summy już wypłacone nabywcom powrócone być mają, nabywcy zaś niepietwiej ustąpić mają, aż ten zwrot pieniędzy zupełnie i całkowicie uskuteczni-ony im nie zostanie.

Wetzlar.

42. Miasto Wetzlar ze swoim terytorium prze-chodzi pod panowanie N. K. J. Pruskiego, w zu-półnej udzielnosci i własności.

Kraje pośrednie w dawniejszym Cyrkule Westfalskim.

43. Powiaty pośrednie następujące, a mianowi-cie: posiadłości, które Xiążęta Salm - Salm, i Salm-Kyrburg, Hrabstwa Rhein und Wildgrafen nazwane, i Xiążę Croy otrzymali przez akt główny deputacyi nadzwyczajney Cesarstwa dnia 25 lutego 1803, w dawnym cyrkule Westfalskim, tudzież dobra An-hold i Gehman, posiadłości Xięcia Loos - Corswaren, które, w tymże się znajdując przypadku (ile nie są umieszczone pod rządem Hanowerskim), Hrabstwo Steinfurt należące do Hrabiego Bentheim, Hrabstwo Recklingshausen, do Xięcia Aremberg należące, do-bra Rheda, Gutersloh i Gronau, należące do Hra-biego Bentheim Tecklenburg, Hrabstwo Rittberg, należące do Xiążęcia Kaunitz, dobra Neustadt i Gim-born należące do Hrabiego Walmoden, i dobra Ham-burg, należące do Xiążąt Sayn - Wittgenstein - Ber-lebourg, zostawać będą w takich stosunkach z mo-narchią pruską, jakie konstytucya związkowa Nie-miecka dla terytoryów pośrednich oznaczy.

Posiadłości starodawney szlachty bezśredniej, wkleślościami wpadające do terytorium pruskiego, a mianowicie dobra Wildenberg do Wielkiego Xię-stwa Bergskiego i baroniya Schauen do Xięstwa Hal-berstadtzkiego, należąc będą do monarchii pruskiej.

Przeznaczenie Wielkiego Xięstwa Wirtzburskiego, oraz Xięstwa Aschafenburskiego, na rzecz Bawaryi.

44. N. K. J. Bawarski posiadać będzie, oraz jego

potomkowie i następcy, w zupełnej własności i udzielnosci, Wielkie Księstwo *Wirtzburskie*, tak jak było posiadane przez Arcy - Księcia *Ferdynanda Austriackiego*, oraz Księstwo *Aschafenburskie*, w takiej części, w jakiej należało do Wielkiego Księstwa *Frankfortskiego*, pod imieniem departamentu *Aschafenburskiego*.

Wyznaczenie dla Księcia Prymasa.

45. Ze względu na prawa i prerogatywy, oraz sustentacyą Księcia Prymasa, jako dawnego Księcia duchownego, postanowiono: 1. iż on ma być uważany i ma być z nim postępowało stosownie do artykułów zgromadzenia stanów, które w roku 1803 los Książąt sekularyzowanych oznaczyły, i stosownie do tego, cokolwiek względem nich czynionem było. 2re. Stosownie do tego pobierać on będzie, licząc od dnia 1 czerwca 1814, sumę *sto tysięcy złotych*, wypłacaną co trzy miesiące, w dobrej monecie, na stopę dwadzieścia cztery złote z marki, jako dochód dożywotni. Dochód ten będzie wypłacany przez Monarchów, pod których panowanie przechodzą prowincje lub powiaty Wielkiego Księstwa *Frankfortskiego* w proporcję, do części, przez każdego z nich posiadanej. 3cie. Nakłady uczynione przez Księcia Prymasa z własnych swich kosztów, do kaszy generalnej Księstwa *Fuldeyskiego*, jakie się pokazały po zlikwidowaniu i potwierdzeniu, będą mu powrócone, jemu samemu, albo jego następcom, lub też prawo mającemu. Obowiązek ten dopełniony będzie proporcjonalnie przez Monarchów, którzy posiadać będą prowincje i powiaty, Księstwo *Fuldeyskie* składające. 4te. Sprzęty i inne rzeczy, które będą dozwiedzione, że są własnością prywatną Księcia Prymasa, jemuż powrócone będą. 5re. Służebnicy Wielkiego Księstwa *Frankfortskiego* tak cywilni, jako i duchowni, równie wojskowi jak dyplomatyczni, uważani będą stosownie do zasad artykułu 59 postanowienia stanów Cesarstwa pod dniem 25 lutego 1805; pensye zaś będą wypłacane proporcjonalnie przez Monarchów posiadających kraje, które składały przereczone Wielkie Księstwo, licząc od dnia 1 czerwca 1814. 6te. Niezwłocznie ma być ustanowiona Komisya, do której rzeczeni Monarchowie mianować będą członków, dla urządzenia tego wszystkiego, cokolwiek należy do wykonania postanowień, w niniejszym artykule zawartych. 7ne. Rozumie się samo z siebie, iż na mocy tego urządzenia, wszelka pretensya, która mogła być roszczoną do Księcia Prymasa, co do jego godności Wielkiego Księcia *Frankfortskiego*, uważa się za umorzoną, i że on nie może być klóconym przez żadne odwołanie się w tej mierze.

Wolne Miasto Frankfort.

46 Miasto *Frankfort* ze swoim terytoryum, tak, jak było w roku 1803, oświadcza się za wolne, i będzie częścią związku Niemieckiego. Ustanowienia jego wspierać się będą na zasadzie zupełnej równości praw, między różnemi wyznaniem religii chrześcijańskiej. Ta równość praw rozciągać się będzie do wszystkich praw cywilnych i politycznych, a będzie przestrzegana we wszystkich stosunkach rządu i administracyi. Spory, jakieby powstać mogły, czy to względem ustanowienia konstytucyi, czy względem jej utrzymania, należeć będą do seymu Niemieckiego, i tylko przez ten seym rozstrzygane być mogą.

Wynagrodzenia Wielkiego Księcia Heskiego.

47 J. X. M. Wielki Książę *Heski* w zamianę za Księstwo *westfalskie*, ustąpione N. K. J. Pruskiemu, otrzymuje terytoryum na lewym brzegu *Renu*, w departamencie *Mont Tonerre*, obejmujące ludności sto czterdzieści tysięcy dusz. J. X. M. posiadać będzie to terytoryum w zupełnej udzielnosci i własności; otrzyma także prawem własności część ziem solnych w *Kreutznach*, położoną na lewym brzegu rzeki *Nahe*, prawo panowania zostanie przy *Prusach*.

Hessen Hombourg.

48. Landgraf *Hessen - Homburski*, przywrócony jest do posiadłości, dochodów, praw i stosunków po-

litycznych, których był pozbawiony, przez ustanowienie Związku *Reńskiego*.

Terytorya, zachowane dla domów *Oldenburskiego*, *Saxe - Cobourg*, *Meklembourg Strelitz*, i *Hrabstwa Pappenheim*.

49. Zachowanie się w byłym departamencie *Saary* na granicach państw N. K. J. Pruskiego, obręb liczący 69,000 dusz ludności, względem którego czyni się następujące postanowienie: Książę *Saxe - Cobourg* i Książę *Oldenburski*, każdy otrzyma terytoryum, 20,000 mieszkańców mające; Książę *Meklembourg - Strelitz* i Landgraf *Hesse - Hombourg*, każdy otrzyma terytoryum z liczbą 10,000 mieszkańców; a Hrabia *Pappenheimski*, terytoryum z liczbą 9000 dusz mieszkańców. Terytoryum Hrabiego *Pappenheim* będzie pod panowaniem N. K. J. Pruskiego.

Urządzenie na przyszłość względem ich terytoryow.

50. Gdy kraje, wymienione w poprzedzającym artykule, przyznane dla Książąt *Saxe - Cobourg*, *Oldenburskiego*, *Meklembourg - Strelitz*, i dla Landgrafa *Hesse - Hombourg*, nie stykają się ze swoimi państwami, przeto NN. Cesarz *Austriacki*, Cesarz *Wszelch Rosyji*, Król *Brytanii W.* i Król *Pruski*, przyrzekają dołożyć starania, za ukończeniem teraźniejszej wojny, albo natychmiast, jak tylko okoliczności pozwolą, aby przez zamiany, albo inne urządzenia zapewnione być mogły przeznaczone dla pomienionych Książąt korzyści. Zeby zaś nie możność zbytecznie administracyi rzeczonych powiatów, zgodzono się, iżby one tymczasowie zostawały pod zarządzeniem pruskim, a zawsze na rzecz nowych nabywców.

Kraje po obu brzegach *Renu*, do Austrii powracające.

51. Wszystkie terytorya i posiadłości, tak na lewym brzegu *Renu*, w dawniejszych departamentach *Sarry* i *Mont Tonerre*, jakoteż w byłych departamentach *Fuldeyskim* i *Frankfortskim*, albo włościściami zachodzące do krajów przyległych, do rozporządzenia mocarstw sprzymierzonych, przez traktat *Paryski* dnia 30 maja 1814 zostawionych, które nie zostały rozporządzone przez artykuły niniejszego traktatu, w zupełnej udzielnosci i własności przechodzą pod panowanie N. C. J. *Austriackiego*.

Isenburg.

52. Księstwo *Isenburskie* zostaje pod udzielnem panowaniem J. C. K. A. *Mości*, i będzie względem Cesarza *Imci* w takich stosunkach, jakie konstytucya związkowa *Niemiec* dla państw pośrednich postanowi. (Ciąg dalszy w następujących numerach.)

O G Ł O S Z E N I A

a Gdy na skutek postanowienia Rządzącego Senatu i Sądu Głównego Lit: *Wileń*: 2go departamentu do zawiadywania masą majątku *Briotowskiego*, JW. *Piotr Horn* Konsyliarz stanu i Kawaler Orderu ś. *Anny* 2 Klasy za Kuratora naznaczony został: przeto uwiadomiamy się ci wszyscy, którzy z wyrażoną masą *Briotowską* mają interessa, ażeby do JW. *Horna*, jako naznaczonego Kuratora, w mieście *Wilnie* mieszkającego udawać raczyli. Na przypadek zaś nieznaidywania się JW. *Horna* w *Wilnie*, uproszony i umocowany jest od niego WJP. *Symon Malewski* Kolleski Sowiećnik, który interessa i rachunki z masą *Briotowską* zachodzące ułatwiać będzie. Takowe uwiadomienie podając do *Gazety Kuryera Lit:* jako Plenipotent własną podpisuję ręką w *Wilnie* dnia 7 września 1815 roku. *Wincenty Nowicki* Regent.

z Od kommissyi *Wileńskiego* Prowiantskiego Depo wzywają się życzący sobie podjąć się dostarczenia dla niey dREW jednopolanowych sosnowych na rok do 300 sążni, iżby przyby-

wali do Kommissyi na terminy iszy dnia 6, 2gi dnia 10go, a ostateczny dnia 15 terazniejszego miesiąca września, z obowiązkiem, iżby przychodzący przynosili z sobą do Kommissyi dostateczne ewikcye. Dnia 2 września 1815 roku, Nro 7725 Radzca Wojenny Tretjakow.

2. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski Dekretem Remissynym Sądu Głggo Lit. Wileńskiego zgo Departamentu w roku przeszłym 1814 8bra 23 dnia zapadłym, na rozdział majątku JW. Michała Chrapowickiego Podkomorzego Babnowieckiego Kawalera Maltańskiego: między jego wierzycieli wyznaczony, do majątku Jasnogurki w Powiecie Rosieńskim położonego, w terminie z obwieszczenia wypadającym, na dniu 16 augusta ziechawszy, dzieło Exdywizyi rozpoczął, a ułatwiając szczeguły stopniowi akcessoryjnemu przynależne, inwentaryą wszelkiego JW. Chrapowickiego majątku i administracyą przeznaczając, Komornikom Remissą przeznaczonym zając się w dniu 10 7bra roku terazniejszego pomiarem zalecił. Komportacyą nawszystkich stronach tak stawających iako i niestawających do dnia 1 xbra terazniejszego roku ukonczyć się powinna na dwonasto niedzielną persystencyą do Kancellaryi Ziem. Ptu Rosieńskiego uznał — Adcytacyi wzajemney stronom dozwolił — A kta jnkwizycyi, kalkulacyi, weryfikacyi z kim podług prawa należało zadecydowawszy; odbycie onych do dnia 22 januar. 1816 roku odłożył i termin na zjazd powtórny dzień 4 junij następującego 1816 roku przeznaczył — Celem zaś niestawających Kredytow i Debitorow JW. Chrapowickiego o wszystkich w pierwszym zjeździe rozwiązanych kwestyach zawiadomienia — Również dla ostrzeżenia aby w terminie powtórnego Sądu Zjazdu wszyscy wierzyciele JW. Chrapowickiego pod upadkiem swych pretensyow i warunkiem zapisania Ammissyi, a Debitorowie pod obowiązkiem odpowiedzi ze wszelkiego ich majątku i przeznaczenia chociażby pod niestannosć, należney dla Kredytow JW. Chrapowickiego satysfakcyi przed sądem Exdywizorskim przez siebie samych lub prawnie umocowanych plenipotentow stawili, przez trzykrotne w Gazecie Kuryera Littgo ogłoszenie wszystkich zawiadomień postanowił — Datt w Jasnogurce roku 1815 augusta 24 dnia. Józef Bielinski Grodz. Wileński i Exdywizorski Prezydent. Antoni Kociell Sędzia Ziem. Zawiley. Exdywizor. Hipolit Korsak S. Z. P. Słuckiego Exdywizor.

2. Sąd Taxatorsko-Exdywizor. w skutek Dekretu Remissynego Departamentu drugiego Gubernii Lit. Wileń. między W. JPanem Wincentym Jakubowskim, a jego Kredytowami i Pretensorami roku 1814 9bra 12 zapadłego, także i exdywizyą przeznaczającego z osób poniżej wyrażonych, złożony w terminie z obwieszczenia podanego i zeznanego, wypadłym w d. 22 augusta roku teraz. do folwarku Zaborza w Pcie Oszmian. położonego zebrany, na dniu 23 w porządku ułatwienia kwestyów, oczewisty wyrok poprzedzać winnych, Komportacyą wszystkich i wszelkich Dokumentów fundusz Debitora i należności Kredytowów wyjaśniać zdolnych, na dzień 1 7bra roku terazniejszego do kancellaryi Ziem. Oszm. na dwutygodniową persystencyą złożyć, oraz wymiar i Komorników przeznaczyć, folwark tenże w administracyą Kredytowowi W. JP. Aloizem Wy-

sockiemu Por. b. Woysk Lit. pod obowiązkiem zdania kalkulacyi oddał, i dla tém dostateczniejszego stron do sprawy przygotowania się Sądy swoje do dnia czwartego 8bra roku idącego odłożył; w jakim czasie, ażeby Kredytowowie i Pretensorowie sami przez siebie lub prawnie umocowanych Plenipotentów do niniejszego Exdywizor. Sądu, z dowodami pod Ammissyą swoich pretensyow stawali, przez niniejszą do gazet Kuryera Lit. podającą się Awizacyą obowiązuje. Raymund Chodźko Ziem. Oszm. Sędzia Exdywizor. Karol Puciata pisarz Grodz. Ptu Oszm. Exdywizor. Andrzej Bobrowicz Sędzia Grodzki P. Z. Exdywizor. Józef Jusiewicz Graniczny Ptu Oszm. i Exd. Regent.

3 Dekretem Remissynym Sądu Ziem. Pttu Szawelskiego dnia 23 lutego 1806 Ru z uznaniem tacy i Exdywizyi majątku zeszłego Jana, Maryi Allipiego kupca zakroczonym. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski do usatysfakcyonowania Kredytowów destynowany — dnia 25 Junij teraz Ru w domie Debitora w Mieście Szawelach położonym zebrany, pierwsiastkowe swe działanie dopełniwszy ostateczny rozbor sprawy na dzień 4ty 8bra teraz Roku zapowiedział — Na jaki czas, aby wszyscy Pretensorowie z dowodami mogącemi utwierdzić ich stosunki sami lub przez Plenipotentow stawali przez niniejszą awizacyą wzywa — Oraz ostrzeżę, iż ten Sąd będąc jedyną w wyrażonym interesie Jurydykcyą niestawających Kredytowów wszelkie pretensye w ammissyą zapisze. Franciszek Piotrowicz Ziem. Pttu Szawelski oraz Exdywizor Regent.

2 Skutkiem zepadłego w dniu niniejszym 6 augusta 1815 roku w Exdywizyi Lucińskiej, majątności W. Wincentego Szklennika, wyroku termin do powtórnego na też Exdywizyą Urzędników zjazdu dzień 30 9bra przeznaczającego, sub amissione niejawiających się na oznaczony termin, do tey Exdywizyi pretensorow Michał Oszelski Podśudek Ziemski Pttu Jhumeńskiego Prezydujący Exdywizor. Jozaffat Jwanowski Z. P. M. Pisarz Exdywizor. Ignacy Kijakowski Pisarz Ziemski Pttu Wiley:

1. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na domiar satysfakcyi Wierzycielom zeszłych Ignacego Kasztelana Witebskiego i dalszych Kurzenieckich przeznaczony, za Obwieszczeniem przybywszy do Dobr Drohiczyzna w Pcie Kobryni: leżących, na terminie dnia 13 presentium, dla nieznawdywania się Duchownych Deputatow, Powiatowych Strapczych i Ziemlomiera, oraz dalszych przeszkod, Sądownictwo swoje do d. 22 7bra terazniejszego roku odłożył, i w tym już terminie ostatecznie poruczoną sobie czynność kończyć postanowił — Wzywa zatem wszystkich Kredytowów, Pretensorow i pod jakimkolwiek bądź względem wchodzące w Sprawę strony, do konieczney na pomieniony termin pod upadkiem pretensyow i dowodow stannosći, a JPP. Komorników wymiarem Dobr trudniących się, do wczesnego przed pomienionym terminem wymiarów i inwentarzow zweryfikowania. 1815 roku augusta 17 dnia Drohiczyn. Zporuczenia Sądu Exdywizorskiego podpisując. Antoni Malewski Sądu Głównego i Exdywizor Regent.

1 W domu Alexandra Słuckiego Kupca i Obywatela Wileń: w mieście Wilnie na Zarzeczcu położonym, kilka apartamentow, z pokojami i stancyami meblowanymi, do nich, wedle potrzeby stajnie, wozownie, miesięcznie lub rocznie, wolne są do najęcia, a browary gorzałczany i piwny z miedzią i wszelkiemi naczyniami do nich należącymi, rocznie do za-

redowania są wolne, ktoby sobie życzył wziąć w najem, dla umówienia się o cenę i warunki, do murgrabiego w tymże domu Słuckiego mieszkającego, ma się udać.

1. Cebuly, kwiaty różne, drzewek wisznio-
wych, i sliwek, topoli balsamiczne, róże, bez,
agrestu, porzeczki, truskawek, w dwóch ga-
tunkach do przesadzenia są w ogrodzie J. Pani
Frobenowej znanym na Popławach do sprze-
dania, także kanarek uczony kurantowy, i szpi-
ce, jeżeli kto ochotę ma kupić, niech się zgło-
si do Aktorki domu pod Nrem 1335 mieszka-
jącej; są i pokoje do najęcia. Dat w Wilnie 6
septembra 1815 roku Rozalia Frobenowa, te-
raz Sołocka Majorowa.

2. Augusta 31 w wieczor o godzinie 10 ucie-
kła dziewczka służąca, imieniem Anastazyja Sa-
wicka nazywająca się, w Wilnie z domu pod
Nrm 103 na zamkowy ulicy, skradła pienią-
dze, i ruchomości wiele, urody miernej w u-
kładzie prostaczka, mowa zmieszana ruska
z polską, twarzy białawey czerwoniawo, wło-
zow błęd, oprócz dalszych pokradzionych rze-
czy, ma przy sobie chustkę, żółtą kartunową,
sukienka na niej płócienka żółtego, fartuch per-
kalowy w paski ciemnego koloru, ktoby pości-
gnął, niech uwiadomi zwierzchność miejscową
w Mieście, lub Gubernii, a za odezwą od pod-
pisującego się odbierze nadgodę najsłuszniej-
szą. Józef Weyss.

2. Niżej podpisani po zeyściu Kazimierza Li-
pńskiego, przez rezolucyą Magistratu Wileń.
d. 4 xbra 1814 roku nastąpi, zatwierdzoną wy-
rokiem Sądu Głó 2go Wileń. Departamentu d.
9 marca 1815 roku, oraz Ukazem Rządu Gu-
berskiego d. 18 junii tegoż roku przeznaczeni,
nad majątkiem pozostałym, i nieletnimi jego
dziećmi za Opiekunów, z powodu, że J. Panowie
Ewa primo Sucharzewska, pośledniey Lipin-
ska Matka, oraz Zięć jey Jan Mińkiewicz,
zagarnawszy papiery, i fundusze po zesłym
Lipńskim, na rzecz Sukcessorów przynależne,
większej części onych, pod urzędową In-
wentacyą, i urządzenie dodanej opieki, nie
podali, owszem różnie one zacierając, mimo
wiedzę opieki, z różnego tytułu Debitorami
nieważnie staraia się dopełniać układy, o jako-
wą krzywdę małoletnich przez Ukazy Zwierz-
chnicze determinowane w kontynuacyi zosta-
nie śledztwo; zapobiegając przeto niżej podpisa-
ni, i dogadzając obowiązkom na siebie włożo-
nym ostrzegają wszystkich jeneralnie Debitorów,
i mających interessa z głowy zesłego Kazimie-
rza Lipńskiego, iżby o nic zgola, z Lipin-
ską Matką, i Zięciem Mińkiewiczem bez wie-
dzy niżej podpisanych, układow czynić nie
ważyli się, owszem wszelkie zawinienia na
rzecz Sukcessorów przynależne raczyli przed
opieką odkryć. — W jakowym celu zamieszcza-
jąc publiczne ostrzeżenie, one własną ręką pod-
pisujemy 1815 augusta 30 dnia. Maciej Pawło-
wski B. M. W. Jan Hołubowicz.

2. Pierwszego lub drugiego dnia septembra
ukradziony został u Doktora Liboszyca zegar
stołowy, pół łokcia wysokości z czarnego ka-
mienia, w brązie osadzony, z takimi znakami,
i rączkami; wierzch zegarka był z brązu, a na

nim brązowy siedzący kupidynek; a około cy-
ferblatu 4 latające małe figury z brązu płasko
wyrabiane. Rzetelnemu obawicielowi nadgro-
da słuszną dostanie się ktoby donosił o tym
gdzie się on znajduje.

2. W roku terazniejszym miesiąca augusta
28 dnia z rana dopełniono kradzież, na ulicy
Rudnickiey w domu moim własnym z pokoju
sypialnego z toalety wyjęto złożone w niej na-
stępujące rzeczy, trzy sznury pereł ważących
łotów 4 wartujących po Dukatów ośmdziesiąt
oddzielnie dwa sznurki pereł ważne łotów dwa
po Dukatów piędziesiąt wartujące — Halsztuch
żeński oszyty brylantami tafelsztainowymi z je-
dną wielką rozetą wartujące czerwonych złotych
trzydzieści, pierścień z hollenderskich rozetów,
wartujące czerwonych złotych trzydzieści pięć,
wiszący ubiór na szyję z takichże brylantów,
wartujący czerwonych złotych dziewiędziesiąt,
nakoniec fartuch jeden perłowy leżący przy
teyże toalecie — Ktoby takowe rzeczy wynal-
azł będzie nadgrodzony zato rubli assygnacyi-
nych trzysta Nro 300. Benjamin Nathansohn.

3. Niżej podpisany Kolegski Assesor Karol Ceys,
pełnomocny Rządca Starostw Olkienickiego i Sumi-
liskiego podaie do publiczney wiadomości, że WJP.
Alexander Rudnicki poręcznik woysk Austriackich,
w przeciągu trzyletniego terminu, znajdował się
w pomienionych Starostwach Olkienickim i Sumilisz-
skim za Kommissarza. — Gdy zaś terazn: 1815 roku
w aprylu mcy został od takowego uwolnionym
a przeto i wydana pierwey odemnie wspomnianemu
W. Rudnickiemu we wszystkich moich interesach
plenipotencya, walor swój traci, i odtąd nadal za nic
uważaną będzie. Karol Ceys.

3. W Roku 1815 Mca augusta 26 dnia — Przed o-
pieką nad interessami i potomstwem nieletnim zesłego
JWJP. Józefa Sulistrowskiego Kamerjunkra Dworu
JEGO IMPERARORSKIEY MOSCI urzędownie
przeznaczoną niejaką starozakonną Sorka Leybowi-
czową mieszkającą w mieście Oszmianie jawiła się
z dokumentem na czer; zł: 400 w roku 1814 xbra 1
dnia jakoby przez zesłego JW. Sulistrowskiego nie-
jakimś JP. Franciszkowi Rutkowskiemu wydany,
a przez tego poszukujący Sorce Leybowiczowej
transfundowanym, że takowy dokument jest nie realny
przez niniejsze do gazet podające się pismo ostrze-
ga się publiczność, a to iżby kto nabyciem lub w ra-
chunku jakowym przyjęciem tego dokumentu oszuka-
nym nie został. W Sądzie przyswoitym okaza się
dowody — Takowe oświadczenie w protokule działań
Opieki zapisane niżej podpisany jako Plenipotent
w Gazetach umieszczam. Onufry Kamiński.

5. Z majątności Niestaniszek w Pcie Zawiley-
skim w Gubernij Lit: Wileń: sytuowanej, Wło-
ścianin wieczysty skazkowy, na imie Tomasz
Macieja syn Koziół przezywający się Kozłow-
skim, od urodzenia lat 32 mający, wzrostu sre-
dniego, twarzy ospowatey, bladawey, prędko
mówiący, dnia 9 Augusta 1815 roku uciekł ze
Dworu Niestaniszek gdzie był ogrodnikiem,
umiejący czytać, pisać, niektóre rysunki ogro-
dowe i malarskie. Wyszedł w surducie grana-
towym, czapka okrągła z galonikiem srebrnym,
w płaszczu szaraczkowym z wielkim kołnierzem
z przodu zaszpilany, ale bez guzików, i to ukra-
dzionym; a dawniey zbiegłszy był zagranicą
lat około dziesięciu, i mówi trochę poniemie-
cku. Ten zbieg, jeżeliby w którym miejscu
został postrzeżony i pościgniony, tedy uprasza
się wszelkiey Zwierzchności aby wedle praw
krajowych był do Policji przystawiony, dla
zwrótu do tychże Niestaniszek. Józef Kuderkie-
wicz.